

Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική
Βορόκληνη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ :

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

A1. Γενική Περιγραφή

2. Ονομασία
3. Ασχολίες κατοίκων
4. Πληθυσμιακές αυξήσεις
5. Εκκλησίες

B1. Σημαντικά κτίσματα

2. Αναγνώριση κτισμάτων δημόσιου χαρακτήρα

ΘΕΜΑΤΙΚΗ:

Πολοδομικός χαρακτήρας

1. Κύριες και Δευτερεύουσες ροές – Δημόσιο
2. Δευτερεύουσες ροές
3. Συνεχής Δόμηση
4. Καταγραφή κτισμάτων (συντηρημένα-εγκαταλελειμένα-νέες οικοδομές)
5. Καταγραφή (εισόδων)
6. Πλατώματα
7. Καταγραφή προσανατολισμού κτισμάτων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Α1. Παραδοσιακός Οικισμός Βορόκληνη

Γενική Περιγραφή

Η Βορόκληνη είναι κοινότητα της επαρχίας Λάρνακας. Βρίσκεται περίπου οχτώ χιλιόμετρα βορειοανατολικά της πόλης. Είναι κτισμένη σε ύψωμα, στους πρόποδες χαμηλού λόφου, σε ύψος περίπου 50 μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας. Συνδέεται στα νοτιοδυτικά με τον αυτοκινητόδρομο Λάρνακας Αμοχώστου ενώ στα βορειοανατολικά με το μεικτό χωριό Πύλα και στα δυτικά με το χωριό Λειβάδια.

Χαρακτηριστικό στοιχείο του τοπίου που βρίσκεται στα βορειοδυτικά του χωριού είναι ο μακρόστενος λοφίσκος με το όνομα Αροδάφνη. Η κορυφή του με το όνομα Γερακόμουτη φτάνει τα 208 μέτρα. Στα νότια βρίσκεται το ξωκλήσι του Προφήτη Ηλία.

Ονομασία

Μια πιθανή εκδοχή προέλευσης του ονόματος του χωριού είναι ότι πηγάζει από τις λέξεις 'Όρος' και 'κλινίν' που σημαίνει 'πλουσιόπαροχο'. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να αναφερθεί ότι έρεε πλούσιο το νερό από τις πλαγιές του βουνού στην περιοχή όπου πήγαζε.

Ασχολίες κατοίκων

Οι κάτοικοι ασχολούνταν με τη γεωργία καθώς στην περιοχή καλλιεργούνται σιτηρά, λαχανικά και φρουτόδεντρα. Οι ασχολίες εκτός από αγροτικές ήταν συνδεδεμένες με τα πολλά μεταλλεία και τα λατομεία της περιοχής. Τα μεταλλεία αυτά βρίσκονται βοριοδυτικά, μεταξύ της Βορόκληνης και των χωριών Τρούλλοι και Αβδελερό. Τα μεταλλεία αυτά είναι τα μόνα που αναπτύχθηκαν μακριά από τους πρόποδες του Τροόδους όπου απαντώνται τα υπόλοιπα μεταλλεία της Κύπρου. Λατομεία πέτρας, ασβέστη, φαιοχώματος και γύψου και μεταλλεία χαλκού και χρυσαφιού που φαίνεται να υπήρχαν από αρχαιοτάτων χρόνων.

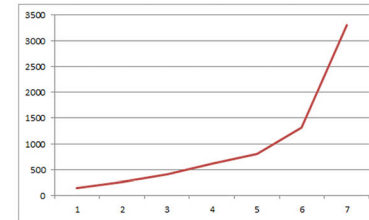
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Α1. Παραδοσιακός Οικισμός Βορόκληνη

Πληθυσμιακές Αυξήσεις

Με μεγάλες αυξήσεις του πληθυσμού η Βορόκληνη έγινε μια αναπτυσσόμενη κοινότητα.

- το 1878 οι κάτοικοι ήταν 150 άτομα.
- το 1881 οι κάτοικοι ανήλθαν σε 260 άτομα.
- το 1911 οι κάτοικοι ανήλθαν σε 410 άτομα.
- το 1946 οι κάτοικοι ανήλθαν σε 611 άτομα.
- το 1976 οι κάτοικοι ανήλθαν σε 811 άτομα.
- το 1982 οι κάτοικοι ανήλθαν σε 1315 άτομα.
- στην απογραφή του 2001 οι κάτοικοι ανήλθαν σε 3302 άτομα.

Σύμφωνα με την τοπική παράδοση, το χωριό βρισκόταν αρχικά βόρειο-ανατολικά του σημερινού, στην τοποθεσία Αγίου Θωμά. Κατά τη διάρκεια επιδημιών, μεταφέρθηκαν αρχικά τα κοπάδια κοντά στην πηγή της Αγ. Αικατερίνης οπότεν ακολούθησε και ο πληθυσμός.

Η παλιά εκκλησία του Αρχαγγέλου Μιχαήλ

Η παλιά εκκλησία του Αρχαγγέλου Μιχαήλ βρίσκεται κτισμένη στα βόρεια του χωριού. Κτίστηκε τον 17ον αιώνα και είναι κτίσμα Βυζαντινού Ρυθμού. Η εκκλησία δέχθηκε και δεύτερο κτίσμα το 1867. Εξωτερικά είναι κτισμένη από πέτρα του βουνού. Παλιά αρχαία αγιογραφία που αποτελεί ακόμα ένα σημαντικό στοιχείο στο ναό η αφιερωμένη εικόνα του Αρχαγγέλου Μιχαήλ

Εκκλησία Προφήτη Ηλία Εκκλησία

Η εκκλησία του Προφήτη Ηλία οριοθετεί το χωριό από τα νότιο-δυτικά και από αυτή είναι ορατό το μεγαλύτερο μέρος του χωριού. Κτίστηκε πριν από 500 χρόνια. Κτίσμα του 16ου αιώνα. Τον 20ο αιώνα το ξωκλήσάκι δέχθηκε και δεύτερο κτίσμα. Το παλαιό κτίσμα παρέμεινε πλέον ως το ιερό του όλου οικοδομήματος. Αρχιτεκτονικά είναι ένας βυζαντινός μονόκλιτος ναός. Εξωτερικά είναι εξολοκλήρου κτισμένο από πέτρα. Στη βορειοδυτική πλευρά της εκκλησίας και προς το χωριό βρίσκονται αρχαία λαξευμένα σκαλιά εντός του βράχου, γνωστά στους ντόπιους ως 'οι παδικιές του Προφήτη'!

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Β1. Σημαντικά Κτίσματα

3.

1. Εκκλησία Αρχαγγέλου Μιχαήλ

2. Εκκλησιά Αγίας Αικατερίνης
Αγίασμα Αγίας Αικατερίνης

3. Εωκλήσι Προφήτη Ηλία

4. Παλιό Σχολείο

5. Παλιός Λάκκος

6. Παλιό αρκάτζι

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Β1. Παραδοσιακός Οικισμός Βορόκληνη

1. Εργαστήρι Ζωγραφικής "Ήλιος"

5. Καφεστιατόριο "Δίθρος"

2. Εργαστήρι Χειροτεχνίας

6. Καφέ "cornez"

3. Ταβέρνα "ΒΟΡΕΑΣ"

7. Καφενείο

4. Καφέ "Verochino"

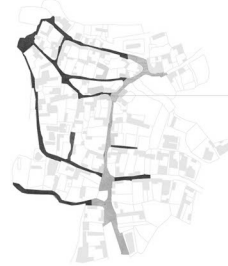
8. Καφενείο

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ

1. Κύριες και Δευτερεύοντες ροές _ Δημόσιο

Παρατηρείται μια κύρια ροή κατά μήκος του οικισμού. Κατά μήκος της ροής αυτής χωροθετούνται τα περισσότερα δημόσια κτίρια του οικισμού.

Όπως φαίνεται στο διπλανό διάγραμμα αυτή η κύρια ροή διακλαδώνεται σε μικρότερες ροές που αυτές καθορίζουν τις γειτονιές του οικισμού και το τρόπο που αυτές αναπτύσσονται.

Στο διπλανό διάγραμμα/χάρτη φαίνεται ο τρόπος που αναπτύσσονται οι γειτονιές

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ

3. Συνεχής Δόμηση

Όπως φαίνεται στις πιο κάτω εικόνες η συνεχής δόμηση είναι ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά του οικισμού. Σε αυτές τις περιπτώσεις η συνεχής δόμηση δημιουργεί αυστηρά γεωμετρικά όρια λόγω των επιμέρους κτισμάτων και αυτό έχει ως αποτέλεσμα να αυξομειώνεται το πλάτος στα δρομάκια.

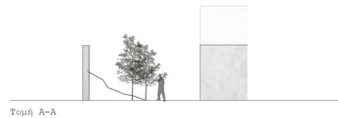

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ

2. Δευτερεύοντες ροές

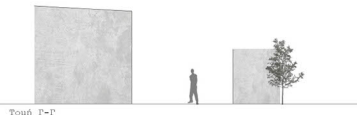
Όρια ιδιοκτητήτας

Τομή A-A

Τομή B-B

Τομή Γ-Γ

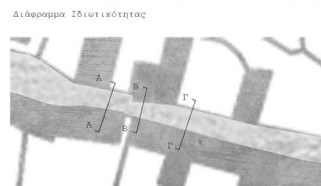
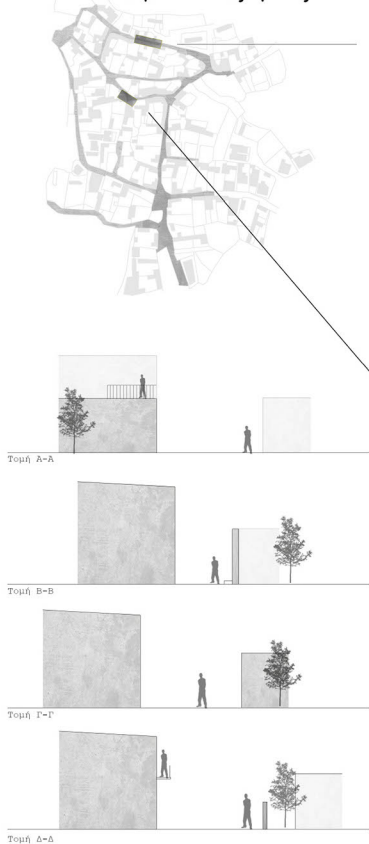
Τομές

Σε αυτήν την περίπτωση παρατηρείται μια διαφορετική κατάσταση καθώς το δρομάκι καταλήγει σε μια κατοικία σαφώς κάτι πιο ιδιωτικό. Έτσι η σχέση ιδιωτικού δημόσιου εναλλάσσεται πιο έντονα.

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ

2. Δευτερεύοντες ροές

Στον οικισμό παρατηρείται μια εναλλαγή στη σχέση των ιδιοκτησιών με το δρόμο. Υπάρχει μια εναλλαγή στο τρόπο με τον οποίο αναπτύσσονται οι κατοικίες σε σχέση με το δρόμο, καθώς και τα δρομάκια. Κατά μήκος του υπάρχουν περιπτώσεις που δημιουργούν πλατώματα ώστε να γίνεται πιο εύκολα η οικειοποίηση του δημόσιου χώρου.

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ

5. Καταγραφή εισόδων

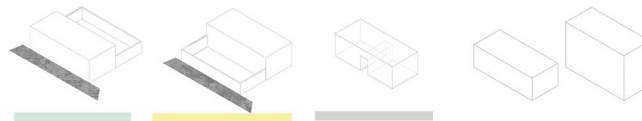
Είσοδος από το κτίσμα

Είσοδος από την αυλή

Είσοδος από το κτίσμα ηλιακός

Έχουν παρατηρηθεί τρεις τουλάχιστον διαφορετικοί τρόποι πρόσβασης από το δρόμο στην οικία. Στις πλείστες περιπτώσεις η είσοδος γίνεται από την αυλή όμως σε κάποιες περιπτώσεις η είσοδος γίνεται και από κτίσμα. Παρατηρούνται όμως και περιπτώσεις που γίνεται από ηλιακό. Στις περιπτώσεις που γίνεται από την αυλή το ξωπόρτι οδηγεί σε καλυμμένο ηλιακό, κλειστός από τις τρεις του πλευρές και ανοικτός στην τέταρτη πλευρά, προς την αυλή του σπιτιού, συχνά με τοξωτή καμάρα. Ενώ στις περιπτώσεις που η είσοδος γίνεται από το κτίσμα συνήθως ο κυρίως χώρος προς το δρόμο είναι διώροφος, τύπου μονόχωρου ή μακριναριού.

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ

4. Καταγραφή κτισμάτων

Στον οικισμό οι πλείστες οικοδομές είναι συντηρημένες παραδοσιακού χαρακτήρα. Μεγάλος αριθμός έχουν κατεδαφιστεί και στη θέση τους έχουν ανεγερθεί νέες οικοδομές ασυμβίβαστες με τον υφιστάμενο χαρακτήρα του οικισμού. Ελάχιστες οικοδομές είναι εγκαταλελειμμένες και μικρός αριθμός οικοδομών βρίσκονται υπό ανέγερση.

6. Πλατώματα

Η κύρια ροή του οικισμού δημιουργεί κατά μήκος της πλατώματα στα οποία συναντιόνται οι δημόσιες χρήσεις

7. Καταγραφή προσανατολισμού κτισμάτων

Στις πλείστες περιπτώσεις τα κτίσματα ανεγείρονται στα βόρεια του τεμαχίου αφήνοντας την όψη στα νότια. Σε ελάχιστες και εξαιρετικές περιπτώσεις τα κτίσματα ανεγείρονται νότια του τεμαχίου αφήνοντας βόρεια την αυλή.

ΟΨΕΙΣ

Ο οικισμός είναι κτισμένος σε ύψωμα καθώς υπάρχει και θέαση προς τη θάλασσα. Παρόλαυτα η κλίση του εδάφους δεν επιτρέπει στους κατοίκους να εκμεταλλευτούν αυτές τις υψομετρικές διαφορές.

Πηγές:

www.voroklini.org

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CF%81%CF%8C%CE%BA%CE%BB%CE%B9%CE%BD%CE%B7>